

Колибитѣ сж били отначало овчарски селища, и поради това сж разполагани край рѣкитѣ, пасищата и високитѣ планински върхове. Въ днешно време населението имѣ се занимава съ занаяти, и като странствующи майстори строители и работници.

За тѣхното сѣществуване въ първото и второто български царства, има исторически дани: въ вирпинския хрисовулъ на царь Иванъ Асѣнь II се поменаватъ подъ старото име „катуни“, а въ рилския хрисовулъ на Иванъ Шишманъ, подъ името „клети“. За сѣществуването имѣ говори сжщо византийския хронистъ Прокопи, а поменаватъ се и въ Душановия законникъ.

Село.

Другата форма на поселяването е селото. Това, което се изтъкна като характерностъ на българския селски дворъ, въ голѣмъ мащабъ

Обр. 142. — Околовръстно застрояване.
(Rundling).

проличава като особеностъ на българското село: безсистемностъ и липса на редъ, което отъ своя страна дава условие за създаване разнообразие на форми. Тия форми, въ застрояването на селото, не сж могли обаче да се развиятъ и фиксиратъ, тѣй като нашето село не е имало вториятъ нуженъ за това елементъ: спокойствие и стопанска мощъ.

При все това въ много села,

особено планински, се наблюдава въ ембрионално състояние началото на едно характерно „селоустройство“.

Славянскитѣ села се характеризуватъ съ еднообразната си форма на разположение, въ която се вижда единъ установенъ редъ и система. Така напримѣръ известни сж рускитѣ села съ гъсто застроенитѣ сгради отъ дветѣ страни на единствената селска улица. Въ западнитѣ славяни: чехитѣ, поляцитѣ и др. нѣкои, се наблюдава застрояването на сградитѣ по такъвъ начинъ, че линията образувана отъ последнитѣ напомня окръжностъ или правоъгълникъ затваряйки въ себе си единъ площадъ съ съответната форма (Rundling) (обр. 143). Такава правилностъ въ разполагането на дворищата и частно на сградитѣ се забелезва и въ селата на народитѣ отъ романски произходъ. При такова разположение на дворищата и